

Oslo kommune
Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet

postmottak@byr.oslo.kommune.no

Deres referanse: 201802775-15

Kristiansand, torsdag 15. august 2019

Høringsuttalelse - Høring – Forskrift om tildeling av tilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier i Oslo

Norsk Lokalradioforbund (NLR) viser til høringsbrev av 20.06.2019 vedrørende ovennevnte, med tilhørende merknader. Frist for å inngi høringsuttalelse er satt til 15. august 2019. NLR takker for muligheten til å uttale seg i sakens anledning.

NLR er en medlemsbasert bransjeorganisasjon for norske lokalradiostasjoner. NLR organiserer 120 små og store lokalradioer i hele Norge. Våre medlemsstasjoner er av ulik størrelse og opererer både i det ideelle og det kommersielle landskapet. NLRs viktigste oppgave er å arbeide for gode og stabile rammebetingelser som sikrer en sterk, varig og lønnsom bransje. Våre medlemmer er tilsluttet Norsk Presseforbund gjennom medlemskapet i NLR.

Lokalradiomangfoldet i og rundt Oslo er stort. NLR representerer samlet 14 lokalradiostasjoner i Oslo med ulike formål og som alle er viktige tilskudd i den allmenne samfunnsdebatten og lokaldemokratiet. Blant annet flere lokalradioer som henvender seg til etniske minoriteter.

Alle lokalradiostasjoner er redaktørstyrte. Det er et krav i lovverket. Våre medlemmer forplikter seg gjennom sitt medlemskap hos oss, også til å følge pressens etiske retningslinjer, slik de er nedfelt i Vær Varsom Plakaten.

BAKGRUNN FOR HØRINGEN

Etter forslag fra byrådet har bystyret vedtatt en tre-årig forsøksordning for en plattformnøytral tilskuddsordning til medier som bidrar til sterkere Oslo-offentlighet. Det skal bevilges 3 millioner kroner per år i perioden fra 2019 til 2021.

NORSK LOKALRADIOFORBUND

ORG. NR. 961 128 641
MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

TOLLBODGATEN 2
4611 KRISTIANSAND

+ 47 22 40 27 20
+47 97 18 68 49

POST@LOKALRADIO.NO
WWW.LOKALRADIO.NO

Et sentralt formål med ordningen er å fange opp eksisterende aviser som ikke kvalifiserer for statlig produksjonsstøtte, og å stimulere til etablering av uavhengige lokalmedier i Oslos bydeler. Ordningen skal stimulere til et mangfold av lokale nyhets- og aktualitetsmedier med høy kvalitet og uavhengig journalistikk. Formålet med ordningen er å bedre dekningen av lokalaviser for Oslo by og bydelene.

Høringsinstansene er bedt avgi sin mening om utkast til forskrifter som skal avgrense og definere retningslinjer for tildeling av tilskudd etter nevnte støtteordning. NLR har sammen med representanter fra lokalradioene i Oslo engasjert seg og deltatt på innspills- og dialogmøter med Kulturbyråden og byråkratiet i forbindelse med utarbeidelsen av forskriften.

INNLEDNING

NLR er på generelt grunnlag svært positive til at Oslo kommune ønsker å bidra med økonomiske tiltak for å stimulere til et bredt mangfold av lokale nyhets- og aktualitetsmedier. Vi anser dette som et steg i riktig retning, når det gjelder det offentlige vilje til å gi vilkår for å sikre den lokale mediebransjen, som i stor grad arbeider under trange driftsrammer. Vi støtter derfor i hovedsak ordningens overordnede formål og retningslinjer.

På generelt grunnlag mener NLR at ordningens avgrensning for støtteberettigelse er gammeldags og i og med at den først og fremst tar hensyn til etablerte institusjoner og strukturer. Etter vårt syn er det viktig at offentlige stimulerings tiltak er knyttet til innhold og ikke distribusjonsform, idet det er innholdet som er viktig for et velfungerende demokrati.

NLR hadde både håpet og trodd at Byrådet hadde fremlagt en forskrift som var mer ubunden og mindre medieuavhengig. I den forbindelse ønsker vi å anføre noen synspunkter og innspill som vi mener bør vurderes inn det videre arbeidet.

MERKNADER OG BETRAKTNINGER TIL HØRINGSNOTATET

Til § 1: Formål

Etter forskriften er ordningen avgrenset til å gjelde utgivere av tekstbaserte nyhets- og aktualitetsmedier som dekker lokale forhold i Oslo. Med tekstbaserte nyhets- og aktualitetsmedier menes medier som primært består av tekstinnhold, men hvor bilder og eventuelt lyd kan inngå dersom det understøtter tekstinnholdet. Mediene kan være trykte eller digitale.

En slik avgrensning til konkrete publiseringsplattformer ekskluderer Oslo-baserte lokalradioer fra å motta støtte fra tilskuddsordningen. Tilskuddet forbeholdes dermed lokale aviser på papir og nett. En stor del av sistnevnte kategori mottar allerede betydelig offentlig mediestøtte og det er også foreslått økte rammer til denne mediegruppen i den nye mediestøttemeldingen.

NLR er klar på at det under rådende forhold er behov for en betydelig økt offentlig innsats for å sikre gode rammevilkår for lokaljournalistikken. Men lokaljournalistikk er mer enn det trykte ord, og det er vår mening at ordningen må tilpasses utviklingen og endringen i medietilbudet. Det er ikke lenger bare avisene som ivaretar mangfoldet, samfunnsdebatten og ytringsadgangen.

Medievanene har også forandret seg dramatisk de siste årene og opplaget til papiravisene har hatt en markant nedgang. Ungdom og unge voksne finner sine nyheter i sosiale medier og lettfordøyelige medier som podcast, og stadig sjeldnere i aviser, enten de distribueres på papir eller digitalt. Radio og spesielt lokalradio har hatt en stabil lytterutvikling de senere år. I så måte har forslaget etter vår oppfatning hatt alt for lite fokus på brukernes behov.

Vi mener derfor at det er svært skuffende at Byrådet foreslår en ubalansert støtteordning som gir en publiseringsplattform rang fremfor en annen. NLR har ved flere anledninger i prosessen også vært tydelige på at andre offentlige stimulerings tiltak rettet mot nyhetsmediene allerede er skjevfordelt og at lokalradio på mange måter har måttet kjempe i markeder hvor konkurrerende medier har fått offentlig særbehandling. En ny eksklusiv støtteordning beregnet for lokalavisene kan bidra til å vri ubalansen og konkurransesituasjonen ytterligere. Som forvalter av offentlige midler bør Oslo kommune være varsomme i forhold til å etablere støtteordninger som kan påvirke konkurransen i små markeder.

NLR er videre viktig at ordningens formål knyttes til innhold og ikke distribusjonsform, idet det er innholdet som er viktig for et velfungerende demokrati. Støtteordningen må ikke begrenses til en medietype, men likebehandle medier på tvers av distribusjonsplattformer.

Til § 5: Generelle vilkår

NLR ønsker samtidig å uttrykke bekymring i forhold til det såkalte «breddekravet» som definerer rammen for tilskuddsberettigelse. I forskriftens *paragraf 5, første ledd bokstav b*, heter det at potensielle tilskuddsmottakere må tilby et bredt tilbud av nyhets-, aktualitets- og debattstoff fra ulike samfunnsområder, som i hovedsak er egenprodusert og i hovedsak dekker lokale forhold i Oslo.

Videre heter det i *annet ledd bokstav b* det ikke gis tilskudd til medier "**som inneholder stoff om etter eller noen få samfunnsområder, eller som i hovedsak inneholder stoff vinklet ut fra en spesiell faglig, politisk, ideologisk, religiøs eller etnisk bakgrunn.**"

Etter vår mening er det en gammelmodig tankegang å begrense støtten til brede nyhets- og aktualitetsmedier, og det etableres et kunstig, teoretisk skille som ikke lenger eksisterer i praksis. Utviklingen går i retning av flere nisjemedier innenfor spesielle interesse- og fagområder, medier som også ofte bidrar som viktige premissleverandører for brede samfunnsdebatter. I dagens medievirkelighet der tradisjonell dagspresse har nedbemannet, er det viktigere enn noen gang at fag- og nisjemediene bidrar med samfunns viktig lokaljournalistikk.

NLR vil her presisere at mediemangfoldet også berikes av nisjeradioer, slik som livssynsradioer, studentradioer og radio for særinteresser av ulike slag. Et nisjeinnhold vil ofte ikke kunne ivaretas på samme måte av de nasjonale medier, og således blir betydningen for den lokale ytringsadgangen og mediemangfoldet viktigere. Det trenger riktignok ikke å være noen motsetning mellom nisjeinnhold og lokalt innhold. En rekke religiøse radioer er ikke utelukkende knyttet til forkynnende innhold, men har et lokalt allment innhold som et tillegg eller som et hovedfundament. Etniske radioer vil for eksempel naturlig kunne ha nyheter eller informasjon om nærområdet.

Lokalradioene i Oslo fyller en svært viktig rolle, ikke minst for å informere byens mange innvandrere om hva som skjer i hovedstaden. Lokalradioer som henvender seg mot etniske minoriteter har til formål å formidle nyheter, aktualiteter, myndighetsinformasjon og debatt for definerte målgrupper. Det er i dag ca. 150.000 personer med minoritetsbakgrunn i og rundt Oslo. Minoritetsradioene har sendinger på mange språk, har stort nedslagsfelt og bred oppslutning. De sender nyheter og aktuelle tema som er av interesse for målgruppen og som sjelden fremkommer i ordinære norske medier. Men også kommersielt rettede radiostasjoner tiltrekker seg lyttere med innvandrerbakgrunn. Det er en kjent sak at personer med innvandrerbakgrunn og mangelfulle norskkunnskaper foretrekker å få nyheter servert muntlig via radioen på eget språk, og ikke via norske tekstbaserte medier.

Minoritetsradioene er også svært viktige bidragsytere til en raskere og mer effektiv integrering, både ved å vedlikeholde kulturelle og språklige kunnskaper, skape større forståelse av hvordan det norske samfunnet fungerer og ikke minst gjennom sine mange opplysnings- og informasjonsprogrammer, ofte i samarbeid med ulike etater i Oslo kommune. De står også for en vesentlig og allsidig produksjon, egenfabrikkerte nyheter og annet redaksjonelt innhold av høy kvalitet og lokal karakter.

Minoritetsradioene har tøffe økonomiske forhold. De er i stor grad finansiert gjennom en kombinasjon av private midler, gaver og tilskudd. Driften baseres i stor grad på lite konsistente inntekter, som på sin side fører til en manglende forutsigbarhet og en stadig kamp for å overleve.

Vi mener at «breddekravet» må fjernes og at mediefridomslova § 2 sin definisjon av medier bør legges til grunn for den nye støtteordningen: **«Alle medier som driver journalistisk produksjon og formidling av nyheter, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt.»** Formålet med denne lovbestemmelsen er nettopp å definere medier som anses å ha en demokratisk funksjon som kanal for informasjon og meningsdannelse.

NLR mener derfor at alle medier som formidler nyheter, prinsipielt må være berettiget til støtte. Målet for offentlige støttetiltak må være å stimulere til et mangfoldig mediemønster og lokal konkurranse ved uavhengige nyhetsredaksjoner.

Det er etter vårt syn ingen grunn til å opprettholde en ordning som utelukkende kommer en avgrenset gruppe direkte til gode. Det er ingen legitime grunner for å fortsette forskjellsbehandlingen av lokalaviser og lokalradio.

Utover dette har ikke NLR ytterligere kommentarer til høringen.

Med vennlig hilsen
for Norsk Lokalradioforbund

Pål Lomeland
Daglig leder

Aslak Sommerfelt Skretting
Styreleder